

Přítomné časy

1) Přítomný čas prostý - *Present simple*

kladná oznamovací věta (*affirmative*):

- pouze sloveso v základním tvaru: *I play tennis.*
- ve 3. osobě čísla jednotného (*3rd person singular*) přidáváme koncovku **-s**:
play: He plays the piano.
- pokud sloveso končí na sykavku (-s, -sh, -ch) nebo na -o, přidáváme **-es**:
watch: He watches TV.
- končí-li na souhlásku+y, změním -y na **-i** a přidáme **-es**:
carry: She carries a bag.

zápor (*negative*):

- přidáváme pomocné sloveso **"do"** + zápor **"not"**
(ve 3. osobě jednotného čísla **"does"** + **"not"**) před základní tvar významového slovesa
- **"do not"** se zkracuje na **"don't"** (**"does not"** na **"doesn't"**):
We do not smoke. (We don't smoke.)
She does not drink. (She doesn't drink.)

otázka (*question*):

- přidáváme pomocné sloveso **"do"** (ve 3. os. č. j. **"does"**) před podmět
- významové sloveso je vždy až za **podmětem** a v základním tvaru
Do you go to school?
Does he work in a bank?
What time do you get up?
Where does she live?

krátké odpovědi na zjišťovací otázky ("*yes/no questions*"):

- odpovídáme jen pomocí slovesa **do**:
Do you play tennis? Yes, I do. nebo *No, I don't.*
Does she live in London? Yes, she does. nebo *No, she doesn't.*

použití:

- děje a činnosti, které probíhají **opakovaně, pravidelně, pořád, někdy**, nikdy, atd.,
to znamená **NE právě teď**

I go to school. Chodím do školy. (= Jsem student, ale teď se třeba dívám na televizi.)

He works in a hospital. Pracuje v nemocnici. (= Je doktor, ale právě teď třeba opravuje auto.)

What do you do? Co děláš? (= Čím jsi, kde pracuješ? **NE** co děláš právě teď...)

Does she smoke? Kouří? (= Je kuřačka? Neptám se, jestli kouří teď, to bych viděl - a cítil...)

I don't eat fish. Nejím ryby. (= Nemám je rád, nejím je nikdy.)

She doesn't speak English. Nemluví anglicky. (= Nikdy, neumí to, neříkám, že teď zrovna nemluví anglicky - to bych slyšel.)

2) Přítomný čas průběhový - *Present continuous*

kladná oznamovací věta: (*affirmative*):

- pomocné sloveso **to be** - být (**am/is/are**) před významové sloveso s koncovkou **-ing**
She is playing tennis.

zápor (*negative*):

- tvoří se jen zápor slovesa **být**, zbytek zůstává jako v kladné větě:
She isn't playing tennis.

otázka (*question*):

- tvoří se jen otázka se slovesem **být**, zbytek zůstává jako v kladné větě:
Is she playing tennis?

krátké odpovědi na zjišťovací otázky ("*yes/no*" questions):

- odpovídáme jen pomocí slovesa **být**:
Are you stupid? Yes, I am. nebo *No, I'm not.*

použití:

- děje a činnosti, které probíhají právě teď, v okamžiku, kdy o nich mluvíme
I'm going to school. Jdu do školy (= Právě teď mám tašku na zádech a vykračuji si to po ulici směrem ke škole.)
He's working in the garden. Pracuje na zahradě. (= Zrovna když to říkám, tak se rýpe v záhonku, ne že by byl zahradník, jinak pracuje třeba v bance. - *He works in a bank.*)
I'm not watching TV. Nedívám se na televizi. (= Teď je zrovna vypnutá, ale jinak mohu být třeba televizní maniak.)
Are you having a bath? Koupeš se? (= Jsi ve vaně? Klepu na dveře koupelny; neptám se, jestli je dotyčná osoba čistotná, to by bylo: *Do you have a bath?*)
- za "teď" se někdy považuje i určité delší období v přítomnosti
You are studying hard this week. Tento týden se hodně učíš. (I když právě teď třeba má zrovna pauzu a neučí se.)
- dočasné situace
I'm painting my bedroom. Maluji svůj pokoj. (Toto nemusím nutně říkat na štaflích se štětkou v ruce. Mohu být právě ve škole, ale včera odpoledne jsem maloval a až přijdu domů, budu v tom pokračovat - neboli právě teď maluji svůj pokoj, ale ne doslova **zrovna teď**.)
I'm reading a good book. Teď čtu dobrou knihu. (I když právě teď ji nečtu, povídám si s vámi...)
- měnící se situace
The climate is changing. Podnebí se mění. (To neznamená, že by se měnilo jen právě teď a za hodinu už ne...)
Your English is getting better. Vaše angličtina se zlepšuje. (Protože navštěvujete můj web :)
- vyjádření blízké naplánované budoucnosti
I'm writing a test tomorrow. Zítra píšu test.

pravidla pravopisu pro přidávání koncovky -ing:

- většinou zkrátka jen přidáme **-ing**;
- končí-li infinitiv slovesa na **-e, -e** se odstraní a přidá se **-ing**: **come - coming**;
- končí-li infinitiv slovesa přízvučnou slabikou složenou z jedné souhlásky, jedné samohlásky a jedné souhlásky, zdvojí se poslední souhláska a přidá se **-ing**:
stop - stopping

výjimky:

- některá slovesa obvykle průběhovou formu nemívají - jsou to zejména tzv. **slovesa stavová** (vyjadřují určitý stav, cit, myšlenkový proces, atd - tedy nikoli děj)
- Patří sem zejména: **want, need, prefer, like, love, hate, belong, see, hear, know, realise, believe, suppose, mean, understand, remember, forget, seem, have** (ve významu vlastnit), **think** (ve významu myslet si něco)

I love you! a nikoli ~~I'm loving you!~~ (Zde je to celkem logické, nebudete přece říkat "Zrovna teď tě miluji!" 🤖)

I want a beer! nikoli ~~I'm wanting a beer!~~ (A to i v případě, že to pivo nechcete pořad, ale právě teď.)

I have got two cars. ale *I'm having a shower.*

I think you are right. ale *I'm thinking about you.*